

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

FONAMENTS DEL PERIODISME

Coordinació: GUILLAUMET PIJUAN, FRANCESC

Any acadèmic 2022-23

Informació general de l'assignatura

Denominació	FONAMENTS DEL PERIODISME			
Codi	101954			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Comunicació i Periodisme Audiovisuals	1	TRONCAL/BÀSICA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	3		3
	Nombre de grups	2		2
Coordinació	GUILLAUMET PIJUAN, FRANCESC			
Departament/s	FILOLOGIA CATALANA I COMUNICACIÓ			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	60 hores presencials (classe magistral, seminari de pràctiques, sessions de debat, visionats, tutories, proves avaluatives)			
	90 hores de treball autònom de l'estudiant (treball o estudi no acompanyat, proves avaluatives)			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català, castellà i anglès			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
CARNICE MUR, MARGARIDA	margarida.carnice@udl.cat	6	
GUILLAUMET PIJUAN, FRANCESC	francesc.guillaumet@udl.cat	6	

Informació complementària de l'assignatura

Per tal de superar l'assignatura, cal aprovar totes dues parts, la teòrica (examen sobre continguts teòrics i la seva aplicació) i la pràctica (exercicis/treballs fets durant el curs, a classe o a banda).

L'avaluació és continua. A banda de l'examen, en la nota compten els exercicis pràctics de classe, l'activitat d'avaluació parcial i la participació en altres activitats que s'aniran desenvolupant durant el curs (veure l'apartat d'Avaluació).

L'estudiantat s'ha de comprometre amb el Codi Ètic de la UdL

En cas de plagi, s'aplicarà el que estableix la "Normativa de l'avaluació i la qualificació de la docència en els graus i màsters a la UdL".

Objectius acadèmics de l'assignatura

Els objectius de l'aprenentatge són:

- Apreciar les diferents tradicions periodístiques
- Analitzar la funció social del periodisme
- Mostar un coneixement dels diferents oficis relacionats amb l'àmbit del periodisme
- Discernir amb caràcter bàsic els fonaments dels diferents gèneres periodístics, així com les seves concrecions en diferents mitjans
- Discernir els fonaments de la cerca de fonts informatives, la seva selecció i l'aplicació de criteris de valoració crítica.

Competències

Bàsiques:

CB5. Saber desenvolupar aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per tal d'emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Generals:

CG3. Aplicar els coneixements teòrics en l'activitat pràctica

Específiques:

CE6. Desenvolupar un coneixement adequat de les polítiques de comunicació i la legislació pròpia de l'àmbit dels

mitjans de comunicació

CE7. Identificar i aplicar els fonaments ètics i la deontologia professional en l'exercici de les activitats relacionades amb els mitjans de comunicació

CE10. Identificar les tradicions contemporànies en la creació de discursos informatius i no informatius

CE14. Identificar i aplicar les lògiques i habilitats narratives i expositives específiques dels continguts audiovisuals i interactius de caràcter informatiu i no informatiu

Continguts fonamentals de l'assignatura

Quins són els principals valors, funcions i reptes que fonamenten la professió del periodisme? Com afecta l'actual ecosistema de comunicació de masses a la pràctica del periodisme? Què distingeix la professió periodística de la resta de formes de producció d'informació? Quins riscos i oportunitat afronten les professions relacionades amb la comunicació avui? Aquestes són algunes de les preguntes que ens formularem al llarg d'aquest curs.

L'assignatura seguirà una metodologia teórico-pràctica, a partir de sessions magistrals i sessions pràctiques en les que l'estudiantat haurà d'aplicar els coneixements a la pràctica del periodisme.

L'assignatura planteja el coneixement de la professió periodística, des d'una perspectiva teórico-pràctica, tot tenint en compte 4 eixos temàtics i teòrics fonamentals: la història de la comunicació de masses, l'estructura dels

mitjans de comunicació i informació, l'ètica professional i les pràctiques professionals en l'àmbit del periodisme. A través d'aquests 4 eixos, l'estudiantat es familiaritzarà amb l'evolució del periodisme en paral·lel a la tecnologia i la política dels mitjans de comunicació moderns; les seves principals tradicions; la funció social del periodisme en les societats democràtiques en l'era de la informació i del boom digital; els deures i els drets dels periodistes i els reptes i les oportunitats del periodisme avui. També s'abordaran qüestions relacionades amb la pràctica professional i la realitat del sector en l'actualitat, a través de debats a classe, estudis de casos, visionats i la participació a sessions vinculades a activitats especials (com ara la visita d'experts o la Setmana de la Comunicació).

Continguts

1. Introducció al periodisme

Què és el periodisme. El periodisme i la comunicació de masses. Història i evolució.

2. Funcions del periodisme

Funció i valors de la informació i la comunicació social. Periodisme i TIC. Reptes i oportunitats del periodisme en l'era digital.

3. Gèneres i mitjans

Introducció als gèneres periodístics i la seva reformulació. El periodisme a ràdio i televisió. El periodisme digital.

4. Pràctiques professionals

Els perfils professionals del periodisme. Fonts d'informació i la seva tipologia. La deontologia professional: una primera aproximació. Drets i deures dels periodistes. Introducció al marc jurídic que regula l'exercici del periodisme.

Eixos metodològics de l'assignatura

- Classes teòriques: Exposició dels continguts de l'assignatura en sessions magistrals
- Sessions pràctiques: Sessions de debat que investiguen un tema mitjançant diàleg, discussió i activitats pràctiques per aprofundir sobre temes monogràfics.
- Conferències: conferències de professionals i acadèmics que desenvolupen algun aspecte de l'assignatura (activitat lligada a la programació de la Setmana de la Comunicació a la UdL i altres activitats si s'escau).
- Estudi de casos: Mètode emprat per a estudiar una institució, un problema, etc, de manera contextual i detallada.
- Lectures: Treball individual dels estudiants per a la preparació de la matèria

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Activitat	Hores Presencials	Hores no presencials autònomes
Classe magistral	21	10
Seminari, debat, altres	20	10
Lectures		30
Preparació d'activitats	8	15
Treball de curs	7,5	10
Examen	3,5	15

TOTAL	90	60
-------	----	----

Dates importants:

- Actividad d'avaluació parcial: 28 de Març
- Avaluació final: 31 de Maig
- Recuperació: 20 de Juny

Sistema d'avaluació

Mecanismes d'avaluació	Observacions	Activitat	Percentatge en la nota (%)
Activitat parcial d'avaluació		Prova sobre continguts de teoria i aplicació pràctica	20
Examen		Prova sobre continguts de teoria i aplicació pràctica	30
Projecte/Pràctiques		Al llarg del curs l'estudiantat haurà de fer 4 entregues relacionades amb encàrrecs del professorat. Les entregues estaran relacionades amb la pràctica del temari del curs i seran degudament calendaritzades.	40
Altres		Setmana de la Comunicació	10
		Participació i compromís amb l'assignatura	
TOTAL			100

Les persones de l'estudiantat que combinin els seus estudis amb una feina a temps complet o parcial en horari coincident amb l'assignatura tenen dret a demanar avaluació alternativa en un termini de 5 dies des del començament del semestre. Per més informació, envieu un correu electrònic a academic@lletres.udl.cat o adreceu-vos a la Secretaria de la Facultat de Lletres.

Sistema d'avaluació Alternativa:

Examen: 50%

Treball de curs: 50%

Bibliografia i recursos d'informació

- ALMIRON, Núria (2006). "Los valores del periodismo en la convergencia digital: civic journalism y quinto poder." *Revista latina de comunicación social* 9, no. 61 (2006): 0.
- ALSIUS, Salvador. *Ètica i periodisme*. Barcelona: Pòrtic, 1998
- BARRERA, Carlos (ed.). *Historia del periodismo universal*. Barcelona: Ariel, 2004
- BERNAL TRIVIÑO, Ana. *Herramientas digitales para periodistas*. Barcelona: UOC, 2015
- BERNSTEIN, Carl & WOODWARD, Bob (1977). *Todos los hombres del presidente: el escándalo Watergate*. Argos.
- BURGUET Francesc (2011). *Les trampes dels periodistes*. Barcelona: edicions 62.
- CANTAVELLA, Juan, SERRANO, F; Francisco. *Redacción para periodistas: informar e interpretar*. Barcelona: Ariel Comunicación, 2004
- CAROL, Màrius (2021). *El camarot del capità*. Destino
- FRANCO, Marta, PELLICER, Miquel. *Optimismo para periodistas. Claves para entender los nuevos medios de comunicación en la era digital*. Barcelona: Editorial UOC, 2014
- GOMIS, Llorenç. *Teoría dels gèneres periodístics*. Barcelona: Centre d'Investigació de la Comunicació, 1989
- JIMÉNEZ, David (2021). *El director*. Navona Editorial.
- LEVI, Simona. *#Fake You: fake news y desinformación*. Barcelona: Rayo Verde, 2019
- LÓPEZ-TALAVERA, Maria del Mar. *Ética en los medios de comunicación: Prensa, radio, TV y cine*. Barcelona: UOC, 2013
- PLA, JOSEP (2010). *Cròniques parlamentàries*, Editorial Destino.
- POLO, Irene. *La fascinació del periodisme. Cròniques (1930-1936)*. Barcelona: Quaderns Crema, 2003
- PRIETO, Mónica G. i Maruja Torres. *Contarlo para no olvidar*. Madrid: 5W, 2018.
- PUYAL, Joaquim Maria (2011). *Aicnàlubma: Reflexions sobre la societat i els mitjans. Propostes per a la nova televisió*. Columna.
- RAMONET, Ignacio (2011). "La explosión del periodismo." *Madrid: Clave Intelectual* (2011).
- ROIG, Montserrat (2019). *Retrats paral·lels*. Barcelona: Edicions 62.
- TALESE Gay, (2006). *Vida de un escritor*, Madrid: Alfaguara.
- YOUNGBLOOD, Steven. *Peace Journalism. Principles and Practices*. New York: Routledge, 2017

Visionats Recomanats:

Els papers del Pentàgon (*The Post*. Steven Spielberg, 2017)

Spotlight (Tom McCarthy, 2015)

She Said (Maria Schrader, 2022)

Territorio Comanche (Gerardo Herrero, 1997)

http://www.periodistes.org/documents_codi_deontologic

<https://fape.es/home/codigo-deontologico>